

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (осми състав)

8 май 2024 година *

„Преюдициално запитване — Собствени ресурси на Европейския съюз — Национална програма, съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) — Помощи, отпуснати по договор в изпълнение на тази програма — Защита на финансовите интереси на Съюза — Регламент (ЕО) № 2988/95 — Приложно поле — Преследване на нередностите — Член 3 — Давностен срок за преследването — Понятие „действие, което прекъсва давността“ — Принцип на пропорционалност — Искане за възстановяване на недължимо платени помощи, основано на частното право на държава членка“

По дело C-734/22

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Oberster Gerichtshof (Върховен съд, Австрия) с акт от 17 октомври 2022 г., постъпил в Съда на 29 ноември 2022 г., в рамките на производство по дело

Republik Österreich

срещу

GM,

СЪДЪТ (осми състав),

състоящ се от: N. Piçarra (докладчик), председател на състава, N. Jääskinen и M. Gavales, съдии,

генерален адвокат: J. Kokott,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

- за GM, от L. Peissl и J. Reich-Rohrwig, Rechtsanwälte,
- за австрийското правителство, от A. Posch, J. Schmoll и E. Samoiloiva, в качеството на представители,

* Език на производството: немски.

– за Европейската комисия, от F. Blanc, B. Hofstätter и A. Sauka, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

- 1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 3 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 година относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 1995 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 1, том 1, стр. 166), както и на принципа на пропорционалност.
- 2 Запитването е отправено в рамките на спор между Република Австрия и GM, физическо лице, по повод на давностния срок, приложим по отношение на искане за възстановяване на помощите, недължимо платени на последното лице.

Правна уредба

Правото на Съюза

- 3 Трето и четвърто съображение от Регламент № 2988/95 гласят:

„[...] трябва да се противодейства на действията, насочени срещу финансовите интереси на [Европейската общност] във всички области“.

„[...] ефективността на борбата с измамите срещу финансовите интереси на [О]бщността изисква създаването на общ набор от правни средства във всички области, попадащи в обхвата на политиките на Общността;“.
- 4 Член 1 от посочения регламент гласи:

„1. За целите на защитата на финансовите интереси на Европейските общности, с настоящото се приемат общи правила, отнасящи се до единните проверки и до административните мерки и санкции, касаещи нередностите по отношение на правото на Общността.

2. „Нередност“ означава всяко нарушение на разпоредба на правото на Общността, в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на Общностите или на бюджетите, управлявани от тях, или посредством намаляването или загубата на приходи, произтичащи от собствени ресурси, които се събират направо от името на Общностите или посредством извършването на неоправдан разход“.

5 Член 3 от посочения регламент предвижда:

„1. Срокът за давност за [преследване] е четири години от момента, в който нередността по смисъла на член 1, параграф 1 е извършена. Въпреки това секторните правила могат да предвиждат и по-кратък срок, който не може да бъде по-малък от три години.

В случай на продължаваща или повторно извършена нередност срокът за давност започва да тече от датата, на която нередността е прекратена. В случай на многогодишна програма срокът за давност във всеки случай продължава, докато програмата изрично не бъде прекратена.

Срокът за давност [за преследване] се прекъсва от всяко действие на компетентните органи, което е нотифицирано на [проверяваното лице и е] свързано с разследването или [преследването на] нередността. Срокът за давност започва да тече отново след всяко действие, което го прекъсва.

Въпреки това [погасителното действие на давността настъпва] най-късно на датата, на която изтича срок, равен на двукратния давностен срок, ако компетентните власти не са наложили санкция, освен ако административната процедура не е била [спряна] в съответствие с разпоредбите на член 6, параграф 1.

[...]

3. Държавите членки запазват възможността да прилагат срок, който е по-дълъг от този, предвиден в параграфи 1 и 2 съответно“.

Австрийското право

6 Член 1478 от Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch (Общ граждански кодекс) в редакцията му, приложима към спора в главното производство (наричан по-нататък „ABGB“), озаглавен „Давностен срок. Общи положения“, предвижда тридесетгодишен давностен срок за „обикновено неупражняване на право, което само по себе си би могло да бъде упражнено“.

7 Според член 1489 от ABGB:

„Всеки иск за обезщетение за вреди се погасява по давност след три години, считано от датата, на която увреденото лице е узнало за вредата и за самоличността на причинителя на вредата, независимо дали вредата е причинена в резултат на неизпълнение на договорно задължение, или няма връзка с договор. Ако увреденото лице не е знаело за вредата или за самоличността на нейния причинител или ако вредата е причинена от едно или повече престъпления, които могат да бъдат извършени само умишлено и за които се предвижда наказание лишаване от свобода за повече от една година, правото на иск се погасява едва след 30 години“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

8 В изпълнение на Österreichischer Programm für umweltgerechte Landwirtschaft (австрийска програма за екологично селско стопанство), съфинансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) на основание на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 година относно подпомагане на развитието

на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 2005 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 66, стр. 101), и управлявана от Agrarmarkt Austria (Австрийска служба за надзор на селскостопанските пазари, наричана по-нататък „АМА“), Република Австрия предлага финансови помощи за периода 2007—2013 г. Помощите се изплащат чрез частноправни договори, сключени между тази държава членка и заявителите на посочените помощи, въз основа на многогодишни задължения, поети от последните.

- 9 При проверка, извършена на място през 2013 г. у GM, който е получил такава помощ, АМА установява разлика между площите, за които е подадено заявление за помощ, и действително допустимите площи. Поради това последната иска от GM да възстанови получените през периода 2008—2010 г. и 2012—2013 г. премии.
- 10 След като изпраща на GM одитен доклад и два акта за събиране на вземания съответно от 26 март и 26 юни 2014 г., както и напомнителни писма за плащане съответно от 11 май и 12 ноември 2015 г., на 16 декември 2015 г. АМА му изпраща покана за доброволно изпълнение с уточнението, че при неплащане ще предприеме спрямо него „съдебни преследвания“.
- 11 На 26 април 2019 г., тъй като GM не е платил, Република Австрия предявява пред първоинстанционния граждански съд иск с предмет GM да бъде осъден да възстанови недължимо платените помощи, заедно с лихвите, срещу което GM възразява, че въпросният иск е погасен по давност.
- 12 Тази юрисдикция ограничава предмета на гражданското производство, с което е сезирана, до въпроса дали разглежданият иск е погасен по давност. В приложение на член 3 от Регламент № 2988/95 тя констатира, че в случая предвиденият в този регламент четиригодишен давностен срок за преследване е започнал да тече на 1 януари 2014 г., но е бил прекъснат по-специално от напомнителните писма за плащане и поканата за доброволно изпълнение от 11 май, 12 ноември и 16 декември 2015 г. и че следователно искът не е погасен по давност.
- 13 Сезираната от GM въззивна инстанция приема, че Регламент № 2988/95 не е приложим и че по силата на член 1489 от ABGB искът е погасен по давност.
- 14 Република Австрия подава ревизионна жалба срещу последното решение пред Oberster Gerichtshof (Върховен съд, Австрия), който е запитващата юрисдикция, като твърди, че по отношение на разглежданите искания за възстановяване трябва да се приложи давностният срок от четири години, предвиден в член 3, параграф 1, първа алинея от Регламент № 2988/95, и че посочените в точка 10 от настоящото решение напомнителни писма за плащане трябва да се квалифицират като „действия на компетентните органи, свързани с разследването или преследването на нередността“, което води до прекъсване на давностния срок по силата на член 3, параграф 1, трета алинея от този регламент. Следователно искът за възстановяване не бил погасен по давност. Ако посоченият регламент не е приложим, тогава следвало да се приложи тридесетгодишният давностен срок, предвиден в член 1478 от ABGB.
- 15 GM твърди, че Регламент № 2988/95 не е приложим, тъй като обхваща само претенциите, предявявани по „публичноправен ред“. Разглежданите помощи обаче били изплатени в приложение на частноправен договор, уреден от националното право. Тъй като

предвиденият в член 1489 от ABGB тригодишен срок вече е изтекъл към момента на предявяване на иска на първа инстанция, той бил погасен по давност. Дори да се предположи, че този регламент е приложим, искът все пак бил погасен по давност. Всъщност исканията за плащане и напомнителните писма не могли да се квалифицират като действия, свързани с разследването или преследването на констатираната нередност по смисъла на член 3, параграф 1, трета алинея от посочения регламент.

16 Запитващата юрисдикция смята, че разрешаването на спора, с който е сезирана, зависи от това дали давностният срок от четири години, предвиден в член 3 от Регламент № 2988/95, е приложим, когато съфинансирана от Европейския съюз помощ не е била предоставена с „административен акт на публичната власт“ и следователно производството по възстановяване на тази помощ се урежда от частното право. Тази юрисдикция приема, че ако въпросната разпоредба е приложима, GM не би могъл да се позове на тригодишния давностен срок, предвиден в член 1489 от ABGB, също както Република Австрия не би могла да се позове на тридесетгодишния давностен срок, предвиден в член 1478 от ABGB, тъй като последният не е съобразен с принципа на пропорционалност.

17 При тези условия Oberster Gerichtshof (Върховен съд) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

- „1) Трябва ли член 3 от Регламент [№ 2988/95] да се прилага пряко по отношение на такива претенции, с които Република Австрия иска да бъдат възстановени помощи, предоставени от нея на получателите на основание на договор по програма, представляваща агроекологична мярка съгласно Регламент [№ 1698/2005], по гражданскоправен ред, тъй като получателят е нарушил договорни задължения?
- 2) При утвърдителен отговор на първия въпрос: трябва ли член 3, параграф 1, трета алинея от [Регламент № 2988/95] да се тълкува в смисъл, че е налице действие, свързано с разследването или правните действия, което прекъсва срока за давност, и когато предоставящият помощта след първото извънсъдебно искане за възстановяване на суми отново, евентуално неколккратно, изпраща искане за плащане и покана за доброволно изпълнение, вместо да предяви по съдебен ред претенцията си за възстановяване на суми?
- 3) При отрицателен отговор на първия въпрос: съвместимо ли е с правото на Съюза, и по-специално с принципа на пропорционалност, прилагането на тридесетгодишен давностен срок, предвиден в националното гражданско право, по отношение на посочените в първия въпрос претенции за възстановяване на суми?“.

По преюдициалните въпроси

По първия преюдициален въпрос

18 С първия си въпрос по същество запитващата юрисдикция иска да се установи дали член 3, параграф 1, първа алинея от Регламент № 2988/95 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденият в него четиригодишен давностен срок е пряко приложим към искане за възстановяване на помощи, съфинансирани от Съюза, което се урежда от частноправни разпоредби на държава членка.

- 19 Налага се да се напомни, че с оглед на самото естество на регламентите и тяхната функция в системата от източници на правото на Съюза, разпоредбите на регламентите по общо правило имат непосредствено действие в националните правни системи, без да е необходимо националните органи да приемат мерки за прилагане (решения от 24 юни 2004 г., *Handlbauer*, C-278/02, EU:C:2004:388, т. 25, и от 7 април 2022 г., *IFAP*, C-447/20 и C-448/20, EU:C:2022:265, т. 88).
- 20 Член 3, параграф 1, първа алинея от Регламент № 2988/95 въвежда общ четиригодишен давностен срок в областта на преследването на нередности, който започва да тече от датата, на която е извършена нередността. Съгласно член 1, параграф 2 от този регламент понятието „нередност“ означава „[в]сяко нарушение на разпоредба на правото на [Съюза], в резултат на действие или бездействие от икономически оператор, което е имало или би имало за резултат нарушаването на общия бюджет на [Съюза]“.
- 21 В член 3, параграф 1, първа алинея се уточнява също, че четиригодишният давностен срок се прилага при липса на „секторни правила“, а именно приети на равнището на Съюза, а не на национално равнище, които предвиждат „по-кратък срок, който не може да бъде по-малък от три години“ (вж. в този смисъл решения от 29 януари 2009 г., *Josef Vosding Schlacht-, Kühl- und Zerlegebetrieb* и др., C-278/07—C-280/07, EU:C:2009:38, т. 44, и от 22 декември 2010 г., *Corman*, C-131/10, EU:C:2010:825, т. 41).
- 22 Нищо в текста на тази разпоредба не показва, че прилагането на предвидения в нея четиригодишен давностен срок зависи от правното естество на инструментите, които националните органи използват, за да защитят финансовите интереси на Съюза и да поправят установени нередности.
- 23 Освен това тълкуване на посочената разпоредба, което би поставило прилагането на Регламент № 2988/95 в зависимост от публичноправния или частноправния характер на инструментите, които националните органи използват, за да защитят финансовите интереси на Съюза, би ограничило полезното действие на този регламент, чиято цел се състои, както по същество се посочва в трето и четвърто съображение, в оказване на противодействие на действията, насочени срещу тези финансови интереси, чрез създаване на общ набор от средства във всички области, попадащи в обхвата на политиките на Съюза.
- 24 От това следва, че при липсата на „секторни правила“ член 3, параграф 1, първа алинея от посочения регламент трябва да се тълкува в смисъл, че общият четиригодишен давностен срок, който се предвижда в него, се прилага по отношение на исканията за възстановяване на помощ, предявени поради неизпълнение от страна на ползвателя на тази помощ на договорно задължение, което той има, и което неизпълнение води до нарушаване на разпоредба на правото на Съюза, която има или би имала за резултат нарушаването на общия бюджет на Съюза.
- 25 Това тълкуване се потвърждава от структурата на Регламент № 2988/95. Всъщност член 3 се намира в дял I от този регламент, отнасящ се до „Общи[те] принципи“, а не в дял II от посочения регламент, който се отнася по-конкретно до „Административни[те] мерки и санкции“.

- 26 С оглед на изложените по-горе мотиви на първия въпрос следва да се отговори, че член 3, параграф 1, първа алинея от Регламент № 2988/95 трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденият в него четиригодишен давностен срок е пряко приложим към искане за възстановяване на помощи, съфинансирани от Съюза, което се урежда от частноправни разпоредби на държава членка.

По третия преюдициален въпрос

- 27 С третия си въпрос, който следва да се разгледа на второ място, по същество запитващата юрисдикция иска да се установи дали принципът на пропорционалност трябва да се тълкува в смисъл, че по отношение на искания за възстановяване на помощи, съфинансирани от Съюза, не допуска прилагането на тридесетгодишен давностен срок на основание на член 3, параграф 3 от Регламент № 2988/95, който е установен с частноправна разпоредба на държава членка.
- 28 По силата на член 3, параграф 3 от този регламент държавите членки запазват възможността да предвидят давностни срокове, които са по-дълги от минималния давностен срок от четири години, предвиден в параграф 1 от този член. Всъщност законодателят на Съюза не е искал да уеднакви приложимите в тази област срокове и поради това влизането в сила на Регламент № 2988/95 не води до задължение за държавите членки да намалят на четири години давностните срокове, които са имали преди това при липсата на приложими в тази област правила на правото на Съюза. Макар държавите членки да разполагат с широко право на преценка при определянето на по-дълги давностни срокове, приложими в случай на нередност, накърняваща финансовите интереси на Съюза (решение от 17 септември 2014 г., Cruz & Companhia, C-341/13, EU:C:2014:2230, т. 54 и 55), тези срокове все пак трябва да спазват общите принципи на правото на Съюза, сред които е и принципът на пропорционалност (вж. в този смисъл решение от 2 март 2017 г., Glencore Céréales France, C-584/15, EU:C:2017:160, т. 72).
- 29 В съответствие с този принцип подобен срок не трябва да надхвърля необходимото за постигането на целта за защита на финансовите интереси на Съюза (вж. в този смисъл решения от 17 март 2011 г., AJD Tuna, C-221/09, EU:C:2011:153, т. 79, от 5 май 2011 г., Ze Fu Fleischhandel и Vion Trading, C-201/10 и C-202/10, EU:C:2011:282, т. 38, и от 7 април 2022 г., IFAP, C-447/20 и C-448/20, EU:C:2022:265, т. 116).
- 30 Съдът е постановил, че предвид постигането на целта за защита на финансовите интереси на Съюза прилагането на десетгодишен давностен срок, изведен от разпоредба на частното национално право, не противоречи на принципа на пропорционалност. С оглед на тази цел обаче, за която Регламент № 2988/95 въвежда четиригодишен давностен срок, за да позволи на националните органи да санкционират нередности, нарушаващи финансовите му интереси, който по-специално може да доведе до възстановяването на недължимо получено предимство, изглежда, че тридесетгодишен давностен срок надхвърля необходимото за администрация, която полага дължимата грижа (решение от 17 септември 2014 г., Cruz & Companhia, C-341/13, EU:C:2014:2230, т. 60 и 61).
- 31 Всъщност на основание на член 4, параграф 3 ДЕС държавите членки имат общо задължение за полагане на дължима грижа, което предполага да вземат мерки за бързо отстраняване на нередностите и налага на националната администрация да проверява редовността на извършваните от нея плащания, които се отразяват на бюджета на Съюза. При тези условия допускането на възможността държавите членки да предоставят на

своите администрации срок за действие, който е много по-дълъг от предвидения в член 3, параграф 1, първа алинея от Регламент № 2988/95, би рискувало да насърчи националните органи да отлагат преследването на „нередностите“ по смисъла на член 1, параграф 2 от този регламент, като същевременно изложи операторите, от една страна, на дълъг период на правна несигурност, и от друга страна, на риск да не са в състояние да представят доказателства за редовността на разглежданите операции след изтичането на такъв период от време (вж. в този смисъл решение от 17 септември 2014 г., Cruz & Companhia, C-341/13, EU:C:2014:2230, т. 62).

- 32 От това следва, че когато прилагането на давностен срок по общото право към възстановяването на недължимо получените помощи се явява непропорционално с оглед на целта за защита на финансовите интереси на Съюза, трябва да се прилага не това правило, а общият давностен срок по член 3, параграф 1, първа алинея от Регламент № 2988/95 (вж. в този смисъл решение от 5 май 2011 г., Ze Fu Fleischhandel и Vion Trading, C-201/10 и C-202/10, EU:C:2011:282, т. 51).
- 33 С оглед на изложените по-горе мотиви на третия въпрос следва да се отговори, че принципът на пропорционалност трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска по отношение на искания за възстановяване на помощи, съфинансирани от Съюза, да се прилага на основание на член 3, параграф 3 от Регламент № 2988/95 давностен срок от тридесет години, който е установен в частноправна разпоредба на държава членка.

По втория преюдициален въпрос

- 34 С втория си въпрос по същество запитващата юрисдикция иска да се установи дали член 3, параграф 1, трета алинея от Регламент № 2988/95 трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „действие, свързано с разследването или преследването на нередността“, на компетентните органи, което е нотифицирано на проверяването лице и води до прекъсване на „срока за давност за преследване“, обхваща извънсъдебните действия като одиторски доклад, акт за събиране на вземане, напомнително писмо за плащане или покана за доброволно изпълнение.
- 35 В съответствие с тази разпоредба давностният срок за преследване може да се прекъсне от всяко действие на компетентните органи, което е нотифицирано на проверяването лице и е свързано с разследването или преследването на нередността.
- 36 Важно е да се отбележи, че тази разпоредба не предвижда различен правен режим в зависимост от това дали действията са приети от компетентния орган в рамките на съдебно производство, или в рамките на извънсъдебна процедура.
- 37 Освен това с приемането на член 3, параграф 1, първа алинея от Регламент № 2988/95 законодателят на Съюза е въвел общо правило за давност, посредством което той иска, от една страна, да определи минимален срок, приложим във всички държави членки, а от друга страна, да се откаже от възможността за събиране на суми, придобити незаконно от бюджета на Съюза след изтичането на четиригодишен период от извършването на нередността, засягаща спорните плащания (вж. в този смисъл решения от 17 септември 2014 г., Cruz & Companhia, C-341/13, EU:C:2014:2230, т. 49, и от 3 октомври 2019 г., Westphal, C-378/18, EU:C:2019:832, т. 28).

- 38 Такъв давностен срок има функцията да гарантират правната сигурност. Тази функция би била поставена под въпрос, ако този срок може да се прекъсва с всяко общо действие за проверка от страна на националния административен орган, което не е във връзка с подозрения за нередности при операции, които са достатъчно точно определени (вж. в този смисъл решения от 24 юни 2004 г., *Handlbauer*, C-278/02, EU:C:2004:388, т. 40, и от 11 юни 2015 г., *Pfeifer & Langen*, C-52/14, EU:C:2015:381, т. 41).
- 39 От това следва, че за да може да бъде квалифицирано като действие, свързано с разследването или преследването, което може да прекъсне давността за преследване по смисъла на член 3, параграф 1, трета алинея от Регламент № 2988/95, такова действие трябва достатъчно точно да определя операциите, по отношение на които има подозрения за нередности. Това изискване за точност обаче не включва необходимостта този акт да упоменава, че е възможно налагането на санкция или на определена административна мярка (решение от 11 юни 2015 г., *Pfeifer & Langen*, C-52/14, EU:C:2015:381, т. 43).
- 40 Така доклад, изпратен от компетентния орган, в който се посочва, че получателят на помощта е спомогнал за извършването на нередност в рамките на конкретна операция, и се иска от него допълнителна информация относно тази операция или пък му се налага санкция във връзка с нея, представлява достатъчно конкретно действие по разследване или преследване на нередността и следователно може да прекъсне давностния срок за преследване по смисъла на член 3, параграф 1, трета алинея от Регламент № 2988/95 (вж. в този смисъл решения от 21 декември 2011 г., *Chambre de commerce et d'industrie de l'Indre*, C-465/10, EU:C:2011:867, т. 61, и от 11 юни 2015 г., *Pfeifer & Langen*, C-52/14, EU:C:2015:381, т. 42).
- 41 Също така писмо, с което получателят на помощ, съфинансирана от ЕЗФРСР, се уведомява за неправомерния характер на тази помощ, също може да прекъсне давностния срок за преследване, предвиден в член 3, параграф 1, първа алинея от този регламент (вж. в този смисъл решение от 5 март 2019 г., *Eesti Pagar*, C-349/17, EU:C:2019:172, т. 24 и 127).
- 42 Запитващата юрисдикция следва да определи дали разглежданите в главното производство извънсъдебни действия очертават достатъчно точно операциите, по отношение на които съществуват подозрения за нередности, и следователно попадат в обхвата на понятието „действие, свързано с разследването или преследването на нередността“ по член 3, параграф 1, трета алинея от посочения регламент (вж. в този смисъл решение от 11 юни 2015 г., *Pfeifer & Langen*, C-52/14, EU:C:2015:381, т. 46 и 47).
- 43 С оглед на гореизложеното на втория въпрос следва да се отговори, че член 3, параграф 1, трета алинея от Регламент № 2988/95 трябва да се тълкува в смисъл, че понятието „действие по разследване или преследване на нередността“ на компетентния орган, което е нотифицирано на проверяваното лице и прекъсва „давността за преследване“, обхваща извънсъдебни действия като одиторски доклад, акт за събиране на вземане, напомнително писмо за плащане или покана за доброволно изпълнение, стига тези действия да позволяват на адресата си да се запознае достатъчно точно с операциите, по отношение на които има подозрения за нередности.

По съдебните разноси

- 44 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноси. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (осми състав) реши:

- 1) Член 3, параграф 1, първа алинея от Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 година относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности**

трябва да се тълкува в смисъл, че

предвиденият в него четиригодишен давностен срок е пряко приложим към искане за възстановяване на помощи, съфинансирани от Съюза, което се урежда от частноправни разпоредби на държава членка.

- 2) Принципът на пропорционалност**

трябва да се тълкува в смисъл, че

не допуска по отношение на искания за възстановяване на помощи, съфинансирани от Съюза, да се прилага на основание на член 3, параграф 3 от Регламент № 2988/95 давностен срок от тридесет години, който е установен в частноправна разпоредба на държава членка.

- 3) Член 3, параграф 1, трета алинея от Регламент № 2988/95**

трябва да се тълкува в смисъл, че

понятието „действие по разследване или преследване на нередността“ на компетентния орган, което е нотифицирано на проверяваното лице и прекъсва „давността за преследване“, обхваща извънсъдебни действия като одиторски доклад, акт за събиране на вземане, напомнително писмо за плащане или покана за доброволно изпълнение, стига тези действия да позволяват на адресата си да се запознае достатъчно точно с операциите, по отношение на които има подозрения за нередности.

Подписи